

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **A. B.**, zast. JUDr. Miroslavem Ouředníkem, advokátem, se sídlem Praha 10 – Vinohrady, Bratři Čapků 20, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 1. 2004, č. j. 14 Az 142/2003 – 20,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Zástupci žalobce JUDr. Miroslavu Ouředníkov, advokátovi, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 1075 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Ministerstva vnitra ČR ze dne 24. 4. 2003, č. j. OAM-1344/VL-10-04-2003 byla žádost žalobce o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu). V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti žalobce o udělení azylu byly jeho ekonomické potíže na Ukrajině v souvislosti s nezaměstnaností a snaha žalobce o legalizaci pobytu v České republice. Dle názoru žalovaného neuvedl žalobce žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Žalovaný se dále zabýval podmínkami pro udělení azylu podle § 13 odst. 1, 2 zákona o azylu, přičemž dospěl k závěru, že žalobce podmínky pro tyto formy azylu rovněž nesplňuje. Po posouzení osobní situace žalobce a poměrů na Ukrajině neudělil žalovaný žalobci ani humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, v níž vyjádřil svůj nesouhlas s rozhodnutím správního orgánu. Namítal, že správní orgán na podkladě shromážděných důkazů nesprávně posoudil skutkový stav věci a vydal rozhodnutí, které žalobce považuje s ohledem na příslušná ustanovení zákona o azylu, uvedená ve výroku rozhodnutí, za nesprávné. Zemi původu byl žalobce nucen opustit v důsledku mimořádně tíživých životních okolností a s vědomím bezvýchodnosti své situace. Je si vědom toho, že důvody, pro něž požádal o azyl, neodpovídají zcela přesně podmínkám ustanovení § 12 zákona o azylu, žádal soud o posouzení možnosti udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu s ohledem na svou tíživou životní situaci. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost tvrzení v žalobě, která jsou jen obecná a neprokazují nezákonnost výroků napadeného rozhodnutí. Odkázal na napadené rozhodnutí a obsah správního spisu, zejména na výpovědi žalobce. Žalovaný uvedl, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a je zcela v kompetenci správního orgánu zvážit, zda jej udělí. Správní orgán se touto možností zabýval, posoudil osobní situaci žalobce a poměry v zemi jeho původu a neshledal důvody pro udělení humanitárního azylu. Žalovaný vyslovil názor, že jeho rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení azylu nebylo podanou žalobou zpochybněno, a proto navrhl, aby soud tuto žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 22. 1. 2004, č. j. 14 Az 142/2003 – 20, žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění rozsudku uvedl, že skutečnosti uváděné žalobcem jednoznačně svědčí o tom, že žalobce neprokázal, ani netvrdil, že je nebo by mohl být pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Krajský soud shledal, že žalobce požádal o azyl z ekonomických důvodů a ve snaze legalizovat svůj pobyt na území České republiky poté, kdy mu bylo uděleno správní vyhoštění. Krajský soud dále uvedl, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci a věc náležitě právně posoudil. Pokud žalovaný neudělil žalobci humanitární azyl, rozhodl tak ve své vlastní výlučné kompetenci podle své volné správní úvahy, jejíž rozsah nepřísluší soudu přezkoumávat. Z těchto důvodů krajský soud žalobu v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.), zamítl jako nedůvodnou.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen stěžovatel) včas kasační stížnost a požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 s. ř. s. Namítal, že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci před vydáním rozhodnutí, čímž porušil ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů. Důkazy, které si správní orgán opatřil pro rozhodnutí, nebyly úplné, čímž došlo k porušení § 32 odst. 1 a § 34 odst. 1 správního řádu. Dle názoru stěžovatele nemohl žalovaný správně usuzovat na skutkové a právní otázky, které pro své rozhodnutí potřeboval zodpovědět. Stěžovatel napadenému rozhodnutí správního orgánu rovněž vytkl, že nevyplývá ze zjištěných podkladů a neexistuje logická vazba mezi těmito podklady a rozhodnutím. Stěžovatel dále citoval z Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, vydané Vysokým komisařem pro uprchlíky v lednu 1992 v Ženevě, a upozorňoval na skutečnost, že odůvodněné obavy z pronásledování se nemusejí zakládat na osobních zkušenostech žadatele o azyl, ale mohou být založeny na zkušenostech osob blízkých žadateli nebo mohou vyplývat z různých opatření vůči žadateli, která ve spojení s dalšími faktory mohou logicky opravňovat k tvrzení

o opodstatněnosti pronásledování. Stěžovatel konstatoval, že žalovaný nesprávně posoudil jeho žádost o azyl a s ohledem na tyto skutečnosti navrhl, aby byl napadený rozsudek krajského soudu zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popřel její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Odkázal na správní spis, zejména na podání a výpovědi stěžovatele. Konstatoval, že krajský soud neshledal v závěrech a postupu správního orgánu nezákonnost, ani vady řízení. Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost a nepřiznání odkladného účinku.

Na žádost stěžovatele ustanovil Krajský soud v Ústí nad Labem usnesením ze dne 5. 8. 2004, č. j. 14 Az 142/2003 – 29, stěžovateli zástupce pro řízení o kasační stížnosti JUDr. Miroslava Ouředníka, advokáta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Z textu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podal z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem neshledal.

Předně je třeba uvést, že jak správní orgán, tak i soud, vycházely v posuzované věci z informací poskytnutých v průběhu správního řízení samotným stěžovatelem. Z obsahu správního spisu plyne, že stěžovatel v žádosti o udělení azylu E. č. X ze dne 1. 4. 2003 uvedl, že o azyl žádá z toho důvodu, že na Ukrajině nemohl získat žádné zaměstnání a měl existenční problémy, proto odjel za prací do České republiky, kde žije od září 2002. Stěžovateli bylo uděleno správní vyhoštění, a proto požádal o azyl. Při pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu stěžovatel doplnil, že mu mafie vyhrožovala zabitím, pokud jí neodevzdá polovinu svých úspor. Stěžovatel poté jezdil za příležitostnými pracemi do jiných měst a dle svého vyjádření mafiány již neviděl. V případě návratu do země původu

se stěžovatel neobává ničeho, avšak vrátit se nechce, protože v zemi svého původu nemá práci. Stěžovatel nikdy nebyl členem politické strany, ani jiné organizace, neměl ani žádné problémy se státními orgány.

Z takto zjištěného skutkového stavu vycházel jak správní orgán, tak i krajský soud. Oba shodně dospěly k tomu, že stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možno dovodit, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Stěžovatelem uvedené důvody, t.j. ekonomické důvody a legalizace pobytu na území České republiky, nejsou z hlediska českého práva azylově relevantní.

V souladu se svou konstantní judikaturou Nejvyšší správní soud konstatuje, že neuvádí-li žadatel o azyl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, jde o žádost zjevně nedůvodnou, kterou lze zamítnout podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu při dodržení lhůty uvedené v § 16 odst. 2 tohoto zákona (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 27/2003 – 48).

Vzhledem k tomu, že stěžovatel neuvedl žádný azylově relevantní důvod, ani netvrdil, že byl v zemi svého původu pronásledován, považuje Nejvyšší správní soud rozhodnutí správního orgánu o zamítnutí žádosti dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu za správné a příhodné.

Nejvyšší správní soud shledal zcela nedůvodnými námitky stěžovatele uvedené v kasační stížnosti směřující proti tomu, že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci před vydáním rozhodnutí, neopatřil si všechny pro rozhodnutí potřebné důkazy, a proto nemohl správně usuzovat na skutkové a právní otázky, které pro své rozhodnutí potřeboval zodpovědět. Správní orgán vycházel z údajů získaných přímo od stěžovatele, pro jejichž posouzení žádné další podklady nepotřeboval. Správní orgán navíc nemůže suplovat stěžovatele a sám konstruovat úvahy o potenciálním ohrožení jeho osoby v zemi původu. Takovéto přenášení břemene tvrzení je nepřipustné a prakticky nerealizovatelné, neboť správní orgán nemá jinou možnost potřebné informace zjistit než právě od stěžovatele.

V souladu s konstantní judikaturou Nejvyšší správní soud nadto konstatuje, že zjišťování dalších skutečností nebylo třeba, neboť posouzení politické situace a stavu dodržování lidských práv ve státě, jehož občanství cizinec má, není nezbytné, jestliže cizinec v řízení o udělení azylu vůbec netvrdil, že je pronásledován či diskriminován ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 6/2003 – 38).

Nejvyšší správní soud považuje za nedůvodnou rovněž argumentaci stěžovatele převzatou z Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, vydané Vysokým komisařem pro uprchlíky v lednu 1992 v Ženevě. Odůvodněné obavy z pronásledování se sice nemusejí zakládat na osobních zkušenostech žadatele o azyl a mohou být založeny na zkušenostech osob blízkých žadateli, avšak stěžovatel netvrdil, že někdo z osob jemu blízkých byl pronásledován z azylově relevantních důvodů. Netvrdil ani, že byl podroben nějakým opatřením ze strany státní moci, která ve spojení s dalšími zápornými faktory mohou odůvodňovat oprávněnost obav z pronásledování, jak uvádí citovaná příručka pro uprchlíky. Jak již bylo uvedeno, stěžovatel v průběhu řízení před správním orgánem, ani v průběhu řízení před krajským soudem netvrdil, že by měl obavy z pronásledování. Zmíněná argumentace příručkou pro uprchlíky je proto zcela irelevantní.

Závěr krajského soudu, stejně tak jako správního orgánu, vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu azylového řízení v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu. Z rozhodnutí jednoznačně vyplývá, na základě jakých skutečností a úvah dospěl správní orgán k výroku o zamítnutí žádosti.

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. uvedené v kasační stížnosti nebyly prokázány, a proto Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatel podal současně s kasační stížností návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť stěžovatel s podanou kasační stížností úspěch neměl.

Odměna zástupci stěžovatele JUDr. Miroslavu Ouředníkovi, advokátovi, který byl stěžovateli ustanoven usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 5. 8. 2004, č. j. 14 Az 142/2003 – 29, byla stanovena za jeden úkon právní služby ve výši 1000 Kč dle § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb. [převzetí a příprava zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. b) téže vyhlášky] a režijní paušál podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky ve výši 75 Kč za jeden úkon. Zástupci stěžovatele bude vyplacena částka ve výši 1075 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Zástupce stěžovatele přípisem doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 18.08.2005 požádal, aby soud z ekonomických důvodů, které však blíže nevymezil, ustanovil stěžovateli jiného advokáta pro řízení o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud však tvrzené ekonomické důvody neshledal a vzhledem k tomu, že věc již byla způsobilá k vydání meritorního rozhodnutí, nerozhodl o ustanovení jiného zástupce stěžovatele.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. prosince 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu